

[Jens Møller.]

såvel arbejdere som arbejdsgivere, om de vil være medlem af en bestemt faglig organisation eller vælger en anden.

Man henviste før til arbejdsretten og lovene på arbejdsmarkedet. Jeg vil gerne henvise til grundloven, for den kan dog i hvert fald ikke være ringere, hvor der i § 74 står:

„Alle indskrænkninger i den fri og lige adgang til erhverv, som ikke er begrundede i det almene vel, skal hæves ved lov.“

Det er denne artikel i grundloven, vi prøver at efterleve her. Og jeg vil også gerne henvise til konventionen fra Den internationale Arbejdsorganisations generalkonference i 1948, ratificeret af Danmark i 1951, hvor der i afsnit I står i artikel 2, jeg citerer:

„Arbejdere og arbejdsgivere uden forskel af nogen art er berettiget til at oprette og til alene under iagttagelse af den pågældende organisations bestemmelser at slutte sig til organisationer efter eget valg og uden forudgående tilladelse.“

Det er altså ganske klart både ifølge grundloven og denne konvention, som vi har tiltrådt, at disse eksklusivaftaler, der hindrer mennesker fra et andet fagforbund i at få arbejde, er stridende mod ret.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen):

Jeg skal ikke gøre så forfærdelig mange bemærkninger til det, der har været fremført. Vi har jo drøftet denne sag én gang før. Men jeg kan ikke undlade den bemærkning, at jeg synes, at man stiller tingene helt på hovedet. Jeg synes også, der er kommet indlæg frem her, som vidner om et ukendskab til arbejdsmarkedet, til forholdene, til vilkårene på arbejdsmarkedet, som næsten grænser til det utrolige. Når hr. Burgdorf taler om magtmisbrug og LO-diktatur, fordi forbund under LO, tilsluttet LO – det er jo ikke LO selv – sender strejkevarsler frem, er det jo ikke noget, man ønsker, det er ikke noget, man gør for sjovs skyld; det er noget, man gør, fordi en arbejdsgiver i den ene situation efter den anden nægter at give lønarbejderne, funktionærerne medbestemelsesret om de løn- og arbejdsvilkår, de dagligt skal arbejde under. Det er jo derfor, man gør det. Og det er fastslået, at det ikke er i strid med grundloven. Det er simpelt hen et lovligt middel for at få oprettet kol-

lektive overenskomster. Hverken strejkevarsler eller konflikt er så sandelig noget, nogen organisation ønsker at anvende for at få oprettet overenskomster, men en hvilken som helst arbejdsgiver kan — og det har jeg selv personligt oplevet igennem mange, mange år — risikofrit sige nej til hvad som helst, hvis ikke arbejderne havde mulighed for at sende et strejkevarsel og true med en konflikt. Sådant er det for øvrigt ikke alene her i landet; sådant er det også i de lande, vi naturligt kan sammenlignes med.

Jeg vil da gerne sige til hr. Jens Møller: vi er også modstandere af magtmisbrug, og en af grundene til, at man har eksklusivaftaler inden for bestemte overenskomstområder, er jo netop for at forhindre magtmisbrug og sikre, at de overenskomster, der er oprettet, bliver overholdt. Og derfor kan eksklusivaftaler i nok så høj grad være — og har været det — et værn imod magtmisbrug.

Jeg tror, man skal gå lidt varsomt med denne sag her. Der er ingen, der ønsker, heller ikke vi, at udøve eller være med til at skabe grobund for nogen form for magtmisbrug. Man må bare erkende forholdene på arbejdsmarkedet, som de er, og de vilkår, arbejderne organisationer har måttet arbejde under, for at sikre en smule medbestemmelse om egne løn- og arbejdsvilkår.

Henning Philipsen (SF):

Det forekommer mig, at jeg bliver nødt til at sige til hr. Jens Møller, at det ville være rimeligt, om vi fik et svar på, hvad der står i bemærkningerne til lovforslaget om, at dansk fagbevægelse anvender vold. Man bruger udtrykkelig ordet voldsanvendelse, og jeg synes derfor, det var rimeligt, at vi nu fik dokumenteret, hvornår dansk fagbevægelse har opfordret til voldsanvendelse i forbindelse med sine faglige kamptraditioner. Jeg synes, det var rimeligt, at vi fik svar på det, og jeg synes, hr. Jens Møller skylder ikke bare mig, men også alle mulige andre, en dokumentation for, at dansk fagbevægelse anvender vold i forbindelse med faglige konflikter, eller at man opfordrer til det.

Et par ord yderligere. Hr. Jens Møller sagde, at den danske fagbevægelse efterhånden har udviklet sig til at være et magtapparat med partipolitisk tilknytning. Hvis nu hr. Jens Møllers påstand var rigtig, ville det